

Sygn. akt I NO 170/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Leszek Bosek

w sprawie z odwołania A. K.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2019 z dnia 21 maja 2019 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 762,

z udziałem A. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 3 czerwca 2020 r.

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą Krajowej Rady Sądownictwa nr 511/2019 z dnia 21 maja 2019 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 762, na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2019, poz. 84 ze zm.),

Krajowa Rada Sądownictwa: przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie A. W. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M. (pkt 1 uchwały) oraz w nie przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie: T. G., A. K. P., J. A. K., A. I. K., M. S., Ł. S. oraz M. Z. T. S. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M. (pkt 2 uchwały).

W uzasadnieniu uchwały Rada wskazała, że na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r. pod poz. 762, zgłosili się: T. G. - starszy asystent sędziego w Sądzie Rejonowym w M., A. W. K. - starszy asystent sędziego w Sądzie Rejonowym w M., A. K. P. - radca prawny w OIRP w O., J. A. K. - adwokat O. w C., A. I. K. - referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Z., M. S. - adwokat w O. w K., Ł. S. - adwokat w O. w R. oraz M. Z. T. S. - starszy asystent sędziego w Sądzie Rejonowym w M..

W celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, Przewodniczący Rady wyznaczył zespół, zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Podczas posiedzenia w dniu 20 maja 2019 r. zespół członków Rady omówił wszystkie kandydatury, stwierdził, że zgromadzone materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie, odbył naradę i przeprowadził głosowanie.

W trakcie głosowania członkowie zespołu na: A. W. K. oddali 3 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”, zaś na A. K. P. nie oddali głosów „za” i „przeciw”, oddając 3 głosy „wstrzymujące się”. W wyniku głosowania zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu Radzie na wolne stanowisko sędziowskie jednej kandydatki A. W. K.. Zespół kierował się przy tym dyspozycją art. 35 u.k.r.s. W uzasadnieniu stanowiska zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa podkreślił, że A. W. K. spełnia przesłanki powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego wyróżniając się na tle innych kandydatów dużą wiedzą prawniczą, doświadczeniem w stosowaniu prawa oraz bogatym doświadczeniem zawodowym, jej kwalifikacje zawodowe zostały ocenione pozytywnie przez sędziego wizytatora oraz uzyskała poparcie środowiska sędziowskiego. W

przekonaniu zespołu A. W. K. daje gwarancję prawidłowego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu rejonowego.

Dalej w uzasadnieniu wskazano, iż Rada podejmując uchwałę wzięła pod uwagę, że kandydaci spełniają wymagania ustawowe powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego, określone w art. 61 § 1 i § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2019, poz. 52) oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1139 ze zm.). Dokonując oceny kandydatów Rada kierowała się także kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.k.r.s.: ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym, w tym w stosowaniu przepisów prawa, dorobkiem naukowym kandydatów, opiniami przełożonych, rekomendacjami, publikacjami oraz uzyskanym poparciem środowiska sędziowskiego. Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy Rada uznała, że Prezydentowi RP zostanie przedstawiony wniosek o powołanie A. W. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M..

Charakteryzując w uchwale wybraną kandydatkę wskazano, że A. W. K. urodziła się 23 czerwca 1974 r. w M.. W 2001 r. ukończyła studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu (...) w K. z oceną dobrą i uzyskała tytuł magistra. Od kwietnia 1995 r. do września 1995 r. pracowała na stanowisku pracownika administracyjnego w Urzędzie Gminy P.. Następnie od października 1995 r. do grudnia 1995 r. wykonywała obowiązki zawodowe na stanowisku referenta w Rejonowym Urzędzie Pracy w M., od marca 1995 r. do lipca 1996 r. była zatrudniona na stanowisku referenta w Rejonowym Urzędzie Pracy w M., od sierpnia 1996 r. do grudnia 2002 r. świadczyła pracę na rzecz Powiatowego Urzędu Pracy w M. jako inspektor. Natomiast od grudnia 2002 r. do czerwca 2003 r. A. W. K. wykonywała obowiązki na stanowisku inspektora w Powiatowym Urzędzie Pracy w M.. Od lipca 2003 r. do stycznia 2004 r. pracowała jako pośrednik pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w M.. A. W. K. w latach 2004-2009 r. była zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w C., zaś od 2009 r. wykonuje obowiązki służbowe jako asystent sędziego w Sądzie Rejonowym w M..

W 2010 r. złożyła egzamin sędziowski z oceną dostateczną plus. Z dniem 4 maja 2016 r. A. W. K. została starszym asystentem sędziego. Kandydatka podnosi kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach zawodowych organizowanych przez Prezesa Sądu Rejonowego w M., Prezesa Sądu Okręgowego w C. oraz przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury.

W uzasadnieniu uchwały podano, że kwalifikacje zawodowe A. W. K. zostały ocenione bardzo pozytywnie przez sędziego wizytatora Sądu Okręgowego w C. J. Sędzia wizytator podkreślił, że kandydatka prezentuje dobry poziom wiedzy merytorycznej z zakresu prawa cywilnego, jak również przepisów procedury cywilnej. Zdaniem sędziego wizytatora wszystkie przygotowane przez A. W. K. projekty orzeczeń zostały zredagowane w sposób czytelny i nie budzą wątpliwości interpretacyjnych, jak również mają prawidłową konstrukcję. Sporządzone są według czytelnego planu, widać jak dane ustalenia, czy rozważania determinują kolejne. W uzasadnieniach na pozytywną ocenę zasługują także rozważania merytoryczne. Zdaniem sędziego wizytatora A. W. K. w przygotowanych przez nią projektach orzeczeń umiejętnie nawiązuje do poglądów piśmiennictwa i orzeczeń Sądu Najwyższego. Projekty sporządzone są ładnym językiem prawniczym, czytelnym dla stron procesu. Kandydatka popełnia drobne błędy, które w ocenie sędziego wizytatora mogą wynikać z bardzo dużego obciążenia pracą w Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w M.. Błędy te nie zmieniają oceny ogólnej, bowiem w ocenie sędziego wizytatora praca A. W. K. jest utrzymana na dobrym poziomie. Kandydatka posiada pozytywną opinię sędziów z którymi współpracowała, albowiem w trakcie współpracy wykazywała się kreatywnością, bardzo dobrą zdolnością organizacji pracy, bardzo dobrą i wszechstronną znajomością przepisów prawa cywilnego. Nie budzi też jakichkolwiek wątpliwości dyscyplina pracy kandydatki, gdyż jest ona osobą skromną, o wysokiej kulturze osobistej, zachowującą prawidłowe relacje ze wszystkimi współpracownikami. Powyższe znajduje potwierdzenie w dołączonych do akt osobowych kandydatki opiniach sporządzonych m.in. przez Prezesa Sądu Rejonowego w M. oraz sędziów, z którymi współpracowała.

Przy podejmowaniu decyzji o przedstawieniu kandydatury jak w pkt 1 uchwały Rada kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi oraz doświadczeniem

zawodowym kandydatów. W ocenie KRS A. W. K. posiada odpowiedni staż pracy, wysokie kwalifikacje zawodowe oraz predyspozycje osobowościowe do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego. Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła również doświadczenie zawodowe i kwalifikacje innych kandydatów jednakże uznała, że nie wypełniają oni ocenianych łącznie kryteriów wyboru w stopniu wyższym niż kandydatka wybrana przez Radę, uzasadniających ich przedstawienie Prezydentowi RP do powołania na urząd sędziego sądu rejonowego.

W odniesieniu do A. K. P., w uzasadnieniu uchwały wskazano, że kandydatka urodziła się 10 stycznia 1972 r. w M.. W 1996 r. ukończyła studia prawnicze na Uniwersytecie (...) w K. z wynikiem dobrym, uzyskując tytuł magistra. Od września 1996 r. do stycznia 1997 r. była zatrudniona na stanowisku nauczyciela w Zespole Szkół Rolniczych w M.. Natomiast od grudnia 1996 r. do czerwca 2002 r. pracowała na stanowisku głównego specjalisty w zespole prawnym w T. S.A. obszar telekomunikacji w C.. Po odbyciu aplikacji radcowskiej w 2002 r. złożyła egzamin zawodowy z wynikiem dobrym. Kandydatka od lipca 2002 r. prowadzi indywidualną kancelarię prawną. W 2016 r. ukończyła studia podyplomowe na Uniwersytecie (...) w K. z zakresu prawa dowodowego z wynikiem bardzo dobrym. Od kwietnia 2016 r. wraz z adwokatem M. S. prowadzi kancelarię prawną w formie spółki partnerskiej. W latach 2016-2018 r. była członkiem rady nadzorczej w M. sp. z o.o. z siedzibą w R.. A. K. P. pełniła obowiązki syndyka, nadzorcy sądowego, tymczasowego nadzorcy sądowego oraz kuratora. Ponadto posiada uprawnienia certyfikowanego mediatora gospodarczego. Wykonywała funkcję sędziego okręgowego sądu dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w O.. Aktualnie jest członkiem Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych i prowadzi zajęcia dydaktyczne dla aplikantów aplikacji adwokackiej. Kandydatka otrzymała pozytywną ocenę kwalifikacyjną sporządzoną przez A. P. - sędziego wizytatora Sądu Okręgowego w C., która stwierdziła, że spełnia ona wymogi formalne do ubiegania się o stanowisko sędziego sądu rejonowego. W ocenie sędzi wizytatora kandydatka legitymuje się znacznym doświadczeniem zawodowym, bardzo dobrą znajomością przepisów prawa cywilnego, prawa pracy, prawa administracyjnego i finansowego. Ponadto w ocenie sędzi wizytatora o

posiadanej szerokiej wiedzy prawniczej kandydatki świadczy także zakres prowadzonych przez nią szkoleń dla aplikantów, pełnienie przez nią obowiązków syndyka, czy nadzorcy sądowego. A. K. P. w sposób staranny prowadzi zlecone jej sprawy, uczestniczy w rozprawach osobiście lub przez wyznaczonego pełnomocnika substytucyjnego, merytorycznie i terminowo odnosi się do wniosków i środków zaskarżenia strony przeciwnej. Kandydatka jest osobą bardzo pracowitą, wykonuje swoje obowiązki zawodowe z dużym zaangażowaniem. Sporządzone przez nią pisma procesowe są przemyślane, a prezentowane stanowisko popiera często orzecznictwem Sądu Najwyższego i poglądami doktryny. Z łatwością i precyzją posługuje się językiem prawniczym. Dostrzeżone uchybienia wymienione przy omawianiu niektórych opisanych spraw mają charakter marginalny i w żaden sposób nie podważają ogólnej bardzo dobrej oceny pracy opiniowanej. Ponadto w ocenie sędziego wizytatora A. K. P. jest osobą taktowną, kulturalną, zwraca uwagę na wysoce merytoryczny i poprawny sposób formułowania wypowiedzi.

W uzasadnieniu uchwały Rada wskazała, że pomimo wysokich kwalifikacji zawodowych, osoby nieprzedstawione z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w niniejszej procedurze nominacyjnej nie uzyskały tak dużego poparcia Rady, jak A. W. K., bowiem kandydatka ta posiada dwudziestoczworoletni staż zawodowy, w tym piętnastoletni staż pracy na stanowisku asystenta sędziego, wykazuje się wysokimi kompetencjami zawodowymi potwierdzonymi wysoką oceną kwalifikacyjną oraz opiniami służbowymi. Z oceny kwalifikacyjnej dotyczącej jej pracy wynika, że prezentuje bardzo dobry poziom wiedzy merytorycznej z zakresu prawa cywilnego i procedury cywilnej, jak również posiada dobrą znajomość obowiązującej doktryny i orzecznictwa. Ponadto pozytywna ocena kandydatki zdeterminowana jest opinią sędziów z którymi współpracowała, albowiem w trakcie współpracy wykazywała się kreatywnością, bardzo dobrą zdolnością organizacji pracy, bardzo dobrą i wszechstronną znajomością przepisów prawa cywilnego. Spośród innych osób biorących udział w tym postępowaniu nominacyjnym, oceniając łącznie, wyróżniają kandydatkę przede wszystkim wieloletni staż i doświadczenie zawodowe, najwyższa ocena kwalifikacyjna oraz wysokie poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w C.. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa A. W. K. jest najlepszą

kandydatką w tym postępowaniu.

Rada wskazała, A. K. P. w porównaniu do wybranej kandydatki otrzymała niższe oceny kwalifikacyjne oraz uzyskała niższe wyniki głosowania podczas posiedzenia Kolegium Sądu Okręgowego w C..

Krajowa Rada Sądownictwa brała także pod uwagę oceny uzyskane przez kandydatów na dyplomach ukończenia wyższych studiów prawniczych oraz z egzaminów zawodowych, jednakże w niniejszej procedurze konkursowej nie było to kryterium decydujące o wyborze najlepszego kandydata, wobec dorobku zawodowego i zdobytych kwalifikacji po ukończeniu i złożeniu egzaminów zawodowych. Wszyscy uczestnicy postępowania otrzymali oceny kwalifikacyjne wskazujące, że spełniają wymogi formalne do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego, a Rada ocenia aktualny poziom wiedzy i doświadczenia zawodowego kandydatów.

Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła także opinię Kolegium Sądu Okręgowego w C. i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w C..

Na posiedzeniu Kolegium Sądu Okręgowego w C. w dniu 22 listopada 2018 r. A. W. K. otrzymała 6 głosów „za” (siłą poparcia 23/30), przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”, zaś A. K. P. - 5 głosów „za” (siłą poparcia 14/30) przy 1 głosie „przeciw” oraz braku głosów „wstrzymujących się”. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Okręgu Sądu Okręgowego w C. w dniu 17 grudnia 2018 r. podjęło uchwałę nr 1 w sprawie odroczenia opiniowania kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów sądów rejonowych. Jednak zgodnie z art. 35 ust. 3 u.k.r.s., brak oceny kandydatów przez Zgromadzenie Ogólnego Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w C. nie stanowi przeszkody do przeprowadzenia niniejszego postępowania nominacyjnego. Kandydatka wybrana do przedstawienia z wnioskiem o powołanie w niniejszej procedurze konkursowej uzyskała największe poparcie środowiska sędziowskiego. O przedstawieniu Prezydentowi RP A. W. K. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, w szczególności, oceniane łącznie: doświadczenie zawodowe, wysokie kwalifikacje, ocenione bardzo pozytywnie przez sędziów wizytatora i sędziów przełożonych, a także staż pracy i bardzo duże poparcie środowiska sędziowskiego. Powyższe okoliczności spowodowały, że w

trakcie posiedzenia Rady w dniu 21 maja 2019 r. na A. W. K. oddano 17 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatka uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów, natomiast na A. K. P. oddano 2 głosy „za”, nie oddano głosów „przeciw” i oddano 15 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatka nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Odwołaniem z dnia 22 lipca 2019 r. A. K. P. na podstawie art. 44 ust. 1 u.k.r.s. zaskarżyła uchwałę nr (...) z dnia 21 maja 2019 r. podjętą w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M. ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 762.

Zaskarżonej uchwale zarzuciła sprzeczność z prawem, a w szczególności naruszenie przepisów: (1) art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP przez naruszenie zasady równości wobec prawa w zakresie dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach; (2) art. 35 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 u.k.r.s. poprzez podjęcie uchwały w oparciu o nierówne kryteria stosowane wobec poszczególnych kandydatów, pominięcie w procesie oceny takich kryteriów jak ocena kwalifikacji kandydatów, ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia i podjęcie uchwały w oparciu o kryteria nie przedstawione w treści uzasadnienia zaskarżonego aktu; (3) art. 33 ust. 1 u.k.r.s. w związku z art. 2 Konstytucji RP przez brak wszechstronnego rozważenia sprawy na podstawie niezbędnej i pełnej dokumentacji a w szczególności sprzeczną z prawem, dowolną oraz sprzeczną ze zgromadzonym materiałem ocenę kandydatury skarżącej na stanowisko sędziego, dokonanie oceny kandydatury skarżącej bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia wszelkich okoliczności sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji, dokonanie oceny z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji skarżącej, pominięcie ustawowych kryteriów bez podania i wyjaśnienia motywów takiej decyzji i wyłącznie formalne ich wskazanie, brak szczegółowego wyjaśnienia w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych kryteriów oceny.

W oparciu o powyższe zarzuty odwołująca się wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

W ocenie skarżącej zaskarżona uchwała w swojej istocie narusza przepisy zarówno ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, jak również przepisy Konstytucji, dające wszystkim obywatelom prawo równego dostępu do służby publicznej.

Pomimo przytoczenia w treści uchwały ustawowych kryteriów jakimi winna kierować się KRS przy podejmowaniu decyzji o wskazaniu kandydata na wolne stanowisko sędziowskie w rzeczywistości kryteria te nie zostały zastosowane w odniesieniu do poszczególnych kandydatów. Ogólne stwierdzenie, że kwalifikacje pozostałych kandydatów nie wypełniają kryteriów w stopniu wyższym niż kandydatka wybrana przez Radę, nie może stanowić wyrazu faktycznego zastosowania przepisów ustawy o KRS. Rada w rzeczywistości pominęła wskazane przez ustawodawcę kryteria, a kryterium opinii kolegium właściwego sądu przydała decydujące znaczenie.

O wadliwości uchwały świadczy analiza informacji dotyczących kandydatów przytoczonych w jej treści. Doświadczenie zawodowe związane ze stosowaniem prawa w odniesieniu do A. W. K. wynosi 15 lat podczas gdy w przypadku skarżącej 23 lata. A. W. K. zdobyła je wyłącznie na jednym stanowisku i jest ono zdecydowanie uboższe niż doświadczenie skarżącej. Ponadto A. W. K. nie odbyła aplikacji, a na egzaminie sędziowskim otrzymała ocenę dostateczny plus i uczestniczy w szkoleniach organizowanych w ramach jej zatrudnienia. Natomiast skarżąca odbyła aplikację radcowską i na egzaminie końcowym uzyskała ocenę dobrą. Ukończyła studia podyplomowe z zakresu prawa dowodowego z oceną bardzo dobrą oraz uzyskała uprawnienia certyfikowanego mediatora gospodarczego. Uczestniczyła w 41 szkoleniach od 2008 r. Ponadto skarżąca prowadzi zajęcia dydaktyczne dla aplikantów radcowskich w OIRP w O. z wielu dziedzin prawa. Skarżąca jest także członkiem Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych. Za swoją działalność w samorządzie została odznaczona srebrną, a następnie złotą odznaką „Zasłużony dla samorządu Radców Prawnych”.

Dalej skarżąca podniosła, że z treści uzasadnienia uchwały wynika, że w ocenie wizytatora A. W. K. prezentuje dobry poziom wiedzy merytorycznej z

zakresu prawa cywilnego jak również procedury cywilnej. Skarżąca natomiast w ocenie wizytatora legitymuje się znacznym doświadczeniem zawodowym i bardzo dobrą znajomością przepisów prawa cywilnego, prawa pracy, prawa finansowego i administracyjnego. Konkludując swoją ocenę wizytator wyraził bardzo dobrą opinię o kandydatce. W ocenie skarżącej, analiza przytoczonych wyżej argumentów wskazuje, że A. W. K. nie dysponuje w żadnym z ustawowych kryteriów przewagą nad skarżącą. Pomimo to w uzasadnieniu uchwały wskazano, że wyróżnia ją wieloletni staż pracy i doświadczenie zawodowe. Twierdzenie to pozostaje w oczywistej sprzeczności z treścią ustaleń poczynionych w trakcie postępowania przed Radą. Również twierdzenie, że KRS brała pod uwagę oceny uzyskane przez kandydatów na dyplomach ukończenia wyższych studiów prawniczych oraz z egzaminów zawodowych w kontekście okoliczności wynikających z dokumentów załączonych do akt postępowania, nie może prowadzić do wniosku o przewadze A. W. K., podobnie jak dorobek zawodowy i zdobyte kwalifikacje po ukończeniu i złożeniu egzaminów zawodowych. A. W. K. egzamin sędziowski zdała w roku 2010 z wynikiem dostateczny plus, a po jego złożeniu pełni tę samą funkcję asystenta sędziego, natomiast skarżąca egzamin radcowski zdała w roku 2002 z wynikiem dobrym i od tego czasu stale podnosi swoje kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w stosowaniu prawa w bardzo szerokim zakresie. Uzyskane przez skarżącą doświadczenie zawodowe z całą pewnością jest bardziej wszechstronne, co niewątpliwie wskazuje na konieczność oceny i porównania jakości doświadczenia kandydatów. Również szeroki zakres działań i zainteresowań zawodowych skarżącej nie może pozostać niezauważony i nieoceniony w sposób porównawczy, z jakością doświadczenia zawodowego kandydatki rekomendowanej przez Radę. Jest niewątpliwym fakt, iż A. W. K. uzyskała większe poparcie podczas głosowania w kolegium właściwego sądu. Jednak kryterium to, zwłaszcza w kontekście braku oceny zawartej w uchwale zgromadzenia ogólnego sędziów nie może mieć znaczenia decydującego. Ponadto pani A. W. K. dysponuje jednym głosem przewagi, co w kontekście zdecydowanej przewagi skarżącej w zakresie kryteriów wymienionych w treści przepisu art. 32 ust 2 pkt 1 u.k.r.s., nie może być okolicznością przeważającą. Odmienny pogląd prowadziłyby do wniosku o swoistego rodzaju związaniu Rady treścią uchwały kolegium i odebraniu Radzie

samodzielności decyzyjnej.

W niniejszej sprawie Rada jako kryterium wskazała oceny uzyskane na dyplomach ukończenia studiów prawniczych oraz egzaminów zawodowych, dorobek zawodowy i zdobyte kwalifikacje po ukończeniu i złożeniu egzaminów zawodowych oraz opinię Kolegium Sądu Okręgowego w C.. Wobec odroczenia opiniowania kandydatów uchwałą Zgromadzenia Ogólnego Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w C. ocena tego gremium nie mogła być podstawą poczynionych ustaleń. Jednak Rada nie dokonała porównania kandydatów w zakresie wybranych przez siebie kryteriów poprzestając na stwierdzeniu, że wybrana A. W. K. spełnia te kryteria w stopniu wyższym niż pozostali kandydaci, co pozostaje w oczywistej sprzeczności z ustaleniami faktycznymi przytoczonymi w treści uchwały. Wobec braku rzeczowego uzasadnienia uchwały w zakresie lepszych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego nie jest możliwa ocena, czy Rada dokonała wszechstronnego rozważenia sprawy ponieważ z uzasadnienia uchwały nie wynika jednoznacznie dlaczego dokonano wyboru kandydata, który nie legitymuje się wymiernymi - lepszymi kwalifikacjami, dlatego też niniejsze odwołanie należy uznać za zasadne.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 14 sierpnia 2019 r. uczestniczka postępowania A. K. z uwagi na braki formalne odwołania wniosła o jego odrzucenie. W ocenie uczestniczki odwołanie nie spełnia wymogów przewidzianych dla pisma procesowego o jakim mowa w art. 398⁴ k.p.c. w związku z art. 126 k.p.c. Zostało złożone jedynie w wersji elektronicznej, nie zostały załączone odpisy odwołania, a samo odwołanie nie zostało podpisane. Odnosząc się do merytorycznej treści odwołania wskazała, że zarzuty podnoszone przez skarżącą nie znajdują uzasadnienia w stanie faktycznym. Odwołanie skarżącej nie powinno zostać uwzględnione, gdyż przedstawia jedynie zarzuty dotyczące ustaleń faktycznych i ocenę dowodów, a to nie może być podstawą odwołania przed Sądem Najwyższym.

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa w odpowiedzi na odwołanie z dnia 4 października 2019 r. wniosk o oddalenie odwołania w całości, jako pozbawionego uzasadnionych podstaw.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Odwołanie okazało się bezzasadne i jako takie podlegało oddaleniu.

Jak stanowi art. 44 ust. 1 zd. 1 u.k.r.s., uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Niewątpliwie z przytoczonego przepisu wynika m.in. prawo do zaskarżania przez kandydatów na stanowiska sędziowskie uchwał Rady. Zgodnie natomiast z art. 44 ust. 3 u.k.r.s., do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem stosowania przepisu art. 87¹ k.p.c., ustanawiającego przymus adwokacko - radcowski w występowaniu przed Sądem Najwyższym. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że Sąd Najwyższy powinien wykonywać jedynie formalną kontrolę stosowania przez KRS reguł postępowania dotyczących przestrzegania przez Radę przyjętych kryteriów i procedur postępowania (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyroki Sądu Najwyższego z: 27 marca 2019 r., I NO 8/19; 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16, z 27 marca 2019 r., I NO 8/19).

Stanowisko to zostało potwierdzone w wyroku pełnego składu Trybunału Konstytucyjnego z 15 grudnia 1999 r., P 6/99 wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 29 listopada 2007 r., SK 43/06 oraz w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06, w którym Trybunał Konstytucyjny podkreślił dodatkowo, że ani szczególna konstytucyjna pozycja ustrojowa KRS, ani fakt, że w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, nie odbierają postępowaniu przed Radą w sprawach indywidualnych, dotyczących

powołania na stanowiska sędziowskie, charakteru postępowania, którego przedmiotem jest sprawa w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (tak też wyrok Sądu Najwyższego z z 27 marca 2019 r., I NO 8/19), a zatem rozpatrywana sprawa powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych. Analiza tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, obejmuje również kontrolę przestrzegania przez Radę innych wymagań prawnych, w tym np. ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, sprecyzowanych w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych, oraz ogólnych reguł proceduralnych wynikających z ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania i wyznaczone przez ustawodawcę granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy odwołań od uchwał KRS, należy przeanalizować zarzuty odwołującej się, w tym pierwszy, dotyczący naruszenia przez Radę art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, tj. naruszenie zasady równości wobec prawa, prawa do równego traktowania przez władze publiczne oraz prawa dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach.

Zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakazu dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny statuuje art. 32 ust. 1 Konstytucji RP. Dlatego kontrola sądowa postępowania przed Radą w zakresie jej zgodności z tym przepisem powinna sprowadzać się do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz, czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed KRS w takiej indywidualnej sprawie nie może natomiast oznaczać, że Sąd Najwyższy uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego. Przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji RP jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji, czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie, dokonywana przy uwzględnieniu art. 60 Konstytucji RP, powinna zatem obejmować kontrolę

postępowania przed Radą pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej *in casu* procedury oceny kandydatury bądź kandydatur i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III KRS 226/13, LEX nr 1555610).

Wbrew odmiennemu stanowisku skarżącej, zdaniem Sądu Najwyższego z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika jasno, iż Krajowa Rada Sądownictwa oceniając zgłoszone kandydatury uwzględniła w odniesieniu do wszystkich uczestników postępowania jednakowe okoliczności rzutujące na ocenę predyspozycji poszczególnych kandydatów do pełnienia urzędu sędziego. W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wskazano, że o wyborze rekomendowanej Prezydentowi RP kandydatki, zdecydował całokształt okoliczności, w szczególności doświadczenie zawodowe, wysokie kwalifikacje, bardzo pozytywna ocena wizytatora i sędziów przełożonych, staż pracy, bardzo duże poparcie środowiska. W uchwale podkreślono także, iż oceny ze studiów nie były kryterium decydującym, albowiem Rada oceniała aktualny poziom wiedzy i doświadczenia.

W ocenie Sądu Najwyższego przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały motywy rozstrzygnięcia nie zawierały elementów pozwalających uznać je za dyskryminujące w stosunku do kandydatury i osoby odwołującej się, a zatem nie mogą przemawiać za słusnością podniesionych przez A. K. P. zarzutów dotyczących naruszenia przepisów Konstytucji RP. Sąd Najwyższy nie kwestionuje tego, że odwołująca się jest bardzo wartościową kandydatką na stanowisko sędziego, jednak nie może to podważać oceny dokonanej przez Radę, której kompetencją jest wybór najlepszej kandydatury spośród zgłoszonych. Sąd Najwyższy zważył, iż ani z uzasadnienia uchwały, ani z dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania nie wynika, by skarżącej ograniczono dostęp do służby publicznej w wyniku zastosowania dyskryminujących - w subiektywnym odczuciu skarżącej - kryteriów lub też by KRS zastosowała wskazane w uzasadnieniu uchwały kryteria z naruszeniem zasady równości. Przypomnieć w tym miejscu należy, że rozpoznając odwołanie od uchwały Rady Sąd Najwyższy nie porównuje kandydatur, ale ocenia, czy uwzględnione przez Radę w danej

procedurze nominacyjnej kryteria oceny zostały zastosowane w jednakowy sposób w stosunku do uczestniczących kandydatów.

W ocenie Sądu Najwyższego nie zasługuje na uwzględnienie również drugi z podniesionych przez odwołującą się zarzutów, a dotyczący naruszenia art. 35 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 u.k.r.s.

Z przepisu art. 35 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 u.k.r.s. wynika, że jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów, zaś przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów.

Odnosnie samych kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, o których mowa w art. 35 ust. 2 u.k.r.s, trzeba pamiętać, że przepis nie precyzuje tego pojęcia. Z pewnością chodzi raczej o uwzględnienie w ocenie kandydatów - poza owym ustawowym minimum - dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i praktyczne umiejętności potrzebne do wykonywania tego zawodu, jak wyniki ukończenia studiów i egzaminu sędziowskiego, uzyskane stopnie naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2015 r., III KRS 21/15).

Sąd Najwyższy analizując zaskarżoną uchwałę i dokumentację sprawy doszedł do przekonania, że Rada należycie scharakteryzowała kandydaturę odwołującej się. Tym samym w ocenie Sądu Najwyższego nie ma podstaw do przyjęcia, że Rada pominęła w procesie oceny istotne okoliczności odnoszące się do kandydatury skarżącej, co z kolei skutkować miało podjęciem uchwały w oparciu o nierówne kryteria. Raz jeszcze zwrócić należy uwagę, iż Rada oceniając zgłoszone kandydatury uwzględniła w odniesieniu do wszystkich uczestników postępowania jednakowe okoliczności, zaś o wyborze rekomendowanej Prezydentowi RP kandydatki, zdecydował całokształt okoliczności, w szczególności doświadczenie zawodowe, wysokie kwalifikacje, bardzo pozytywna ocena wizytatora i sędziów przełożonych, staż pracy, bardzo duże poparcie

środowiska. Nie ulega zatem wątpliwości, że Rada stosowała kryteria ustawowe, o których mowa w art. 35 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 u.k.r.s. Zauważyć należy, że żadne z kryteriów oceny poszczególnych kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie brane pod uwagę w postępowaniu przed Radą nie ma charakteru decydującego, ani nie jest wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich.

Za nieuzasadniony w ocenie Sądu Najwyższego uznać należy również trzeci podniesiony zarzut odwołującej się skupiający się na naruszeniu art. 33 ust. 1 u.k.r.s., poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, iż analiza treści uzasadnienia uchwały prowadzi do konstatacji, że Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła w odniesieniu do wszystkich uczestników postępowania jednakowe okoliczności rzutujące na ocenę predyspozycji poszczególnych kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. W ocenie Sądu Najwyższego przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały ocena kandydatury odwołującej się, wbrew jej odmiennemu stanowisku, jest wynikiem wszechstronnego rozważenia przez Radę wszystkich aspektów sprawy i nie można przypisać jej sprzeczności z prawem, w tym zwłaszcza z art. 33 ust. 1 u.k.r.s. Zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wyjaśnienia dotyczące nieprzedstawienia Prezydentowi RP kandydatury skarżącej do objęcia urzędu sędziego świadczyły o tym, że na treść takiego rozstrzygnięcia sprawy decydujący wpływ miała całościowa i wszechstronnie przeprowadzona ocena wynikająca z łącznego zastosowania właściwych kryteriów.

Nie sposób zgodzić się ze skarżącą, a jej zarzuty nie mają w tej mierze oparcia w materiale zgromadzonym w sprawie, iż doświadczenie zawodowe rekomendowanej kandydatki przed zatrudnieniem na stanowisku asystenta sędziego nie dotyczyło stosowania prawa. Zatrudnienie w Powiatowym Urzędzie Pracy w M. oprócz pośrednictwa pracy, wiązało się ze stosowaniem norm z zakresu prawa pracy i prawa administracyjnego. To zaś znalazło później wyraz w zatrudnieniu kandydatki na stanowisku asystenta sędziego w wydziale pracy i ubezpieczeń społecznych, gdzie A. W. K. uzyskiwała pozytywne oceny pracy od współpracujących z nią sędziów. Nie sposób również zgodzić się ze skarżącą, że wybrana kandydatka posiada uboższe doświadczenie zawodowe związane ze stosowaniem prawa, gdyż pracę pełni na jednym stanowisku. Prawdą, jest że A. W.

K. od dłuższego czasu zatrudniona jest na stanowisku asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego, jednakże obowiązki swe pełniła w różnych wydziałach - cywilnym, pracy i ubezpieczeń społecznych, a także karnym. Ponadto podobnie jak skarżąca, poszerza swoją wiedzę w ramach szkoleń. Stąd też uprawniony jest wniosek, iż doświadczenie wybranej kandydatki jest wszechstronne.

Odnosząc się do poruszanego przez skarżącą nieprawidłowego uwzględnienia przez Radę wykształcenia i ocen z egzaminów zawodowych kandydatek wypada zaznaczyć, iż Rada kryterium tego nie uznała za decydujące, zaś w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że oceny ze studiów czy egzaminów zawodowych, czy to sędziowskiego, czy jednego z korporacyjnych, są obiektywnym kryterium oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, jednakże oddają one poziom wiedzy prawniczej z okresu, w którym był przeprowadzony egzamin. Kryterium to ma więc pełny walor, gdy egzaminy odbyły się w nieodległym czasie. Zatem oceny z egzaminów odbytych kilka-kilkanaście lat wstecz mają mniejszy walor, niż np. aktualne opinie sędziów oraz inne aktualne oceny i rekomendacje (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2016 r., III KRS 32/16). W tym też duchu Rada zrezygnowała z uwzględnienia jako kryterium decydującego wykształcenia i ocen z egzaminów zawodowych kandydatek przypisując większe znaczenie innym kryteriom oceny.

Nie ma racji skarżąca zarzucając Radzie niewłaściwe zastosowanie w niniejszym postępowaniu nominacyjnym kryterium w postaci poparcia Kolegium Sądu Okręgowego w C.. Niewątpliwie jednym z elementów oceny kandydatów na stanowisko sędziego jest poparcie organów samorządu sędziowskiego. Pomimo, że wyniki głosowania na kolegium sędziów właściwego sądu nie wiążą Rady przy dokonywaniu oceny kandydata, to jednak są one istotne z punktu widzenia art. 35 ust. 2 u.k.r.s. i dlatego Rada powinna umotywować swój wybór, gdyby dotyczył on osoby, która uzyskała mniejsze od kontrkandydatów poparcie środowiska zawodowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09). Niewątpliwym jest, że w niniejszym postępowaniu konkursowym wybrana kandydatka uzyskała wyższe niż odwołująca się poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w C. i było to słuszne ustalenie Rady, bowiem w przypadku A. K.

poparcie Kolegium SO w C. wynosiło 6 głosów za z siłą poparcia 23/30, przy braku głosów przeciw i wstrzymujących się, zaś w przypadku A. K. P. - poparcie Kolegium SO w C. było niższe, gdyż pomimo otrzymania jednego głosu mniej (5 głosów za) siła poparcia wynosiła 14/30. Nadto nierekomendowana kandydatka otrzymała także 1 głos przeciwny przy braku głosów wstrzymujących się.

Konstatując, poczynione rozważania prowadzą do wniosku, że skarżąca nie wykazała, aby zaskarżona uchwała była sprzeczna z prawem, toteż Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.k.r.s.